

22 Απριλίου 2021

Η διαλεκτική του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας: Προσδοκώντας Ανάσταση!

[Θρησκεία](#) / [Θρησκευτική ζωή](#)

[Στέλιος Κούκος](#)

Η εβδομάδα πριν την Μεγάλη Εβδομάδα μοιάζει σαν μια προπαρασκευαστική περίοδος. Εντούτοις, ενώ θα έπρεπε να είναι μια κάπως «χαλαρή» εβδομάδα, φαίνεται πως το λειτουργικό κενό της περιόδου αυτής, επιτείνει ψυχολογικά αυτά που έχουν να ακολουθήσουν με την καθυστέρηση της τέλεσής τους...

Σ' αυτό το τέλος της Μεγάλης Σαρακοστής, έχουν, ήδη, ολοκληρωθεί οι ακολουθίες των Χαιρετισμών και ο Ακάθιστος Ύμνος και αυτή η κενή 'βδομάδα, «κουφή» όπως την λένε στην Κύπρο, είναι πλήρης από την μεγάλη αναμονή της Εβδομάδας των Παθών.

Όλοι ξέρουμε ότι έρχονται δραματικές αν όχι τραγικές μέρες. Ας μείνουμε στις δραματικές γιατί η Ανάσταση είναι πέραν της κάθαρσης που υπόσχεται η αρχαία τραγωδία και η τραγικότητα των πρωταγωνιστών-προσώπων της.

Πλησιάζουμε, λοιπόν, την Μεγάλη Εβδομάδα το μεγάλο επίκεντρο του χρόνου, του κόσμου, του τρόπου, του τόπου μας.

Όλα αυτά ζυμωμένα μαζί σ' ένα ιδιαίτερο χαρμάνι πολιτισμού και πίστης, δηλαδή ζωής, ταυτισμένα ανεξίτηλα με ποικίλες εκφάνσεις της ζωής της καθ' ημάς Ανατολής και του Ελληνισμού!

Άλλωστε, μοιάζει ως μια ιδιαίτερη ευλογία για τον Ελληνισμό που «εκλήθη» να καταθέσει τον πολιτισμό του και ιδιαίτερα την ελληνική γλώσσα γι' αυτήν την

αποφασιστική μετακένωση του Θεανθρώπου στα έθνη!

Το κήρυγμα των Αποστόλων, τα Ευαγγέλια και οι λόγοι των Ελλήνων Πατέρων Εκκλησίας μοιάζουν -τηρουμένων των αναλογιών- με μια δεύτερη ενανθρώπιση! (Θα μπορούσαμε να πούμε πως και ο ελληνικός πολιτισμός από ανθρώπινος έγινε πλέον Θεανθρώπινος; Προσωπικά θα έλεγα πως πράγματι)!

Αλλά μήπως και αυτή η Θεανθρώπινη επικράτηση στα έθνη δεν πέρασε και την δική της Μεγάλη Εβδομάδα, τόσο των διωγμών, όσο και των ποικίλων αιρέσεων;

Μια πρώτη Ανάσταση έφερε ο Μέγας Κωνσταντίνος, αλλά οι αιρέσεις ταλαιπώρησαν τον χριστιανικό κόσμο και ιδιαίτερα τον ελληνικό που έπρεπε συνάμα να διατυπώσει την αλήθεια «εν ανθρῶ Ἕλληνι λόγῳ».

Το ίδιο και στο Βυζάντιο, την Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία που βρισκόταν συνεχώς σε αναβρασμό με πολλούς αιρετικούς αυτοκράτορες να προστατεύουν τις αιρέσεις και να καταδιώκουν τους υπερασπιστές της Ορθόδοξης πίστης.

Και αυτές, όμως, οι νέες Μεγάλες Εβδομάδες της Εκκλησίας και του κόσμου της ανέδειξαν πραγματικούς Ομολογητές και Μάρτυρες και υπεράσπιστές της και πάλιν «εν ανθρῶ Ἕλληνι λόγῳ»! Θυμίζω μόνον τον άγιο Μάξιμο Ομολογητή και τον άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό.

Αλλά και οι ίδιες οι εθνικές περιπέτειες της Ρωμηοσύνης είναι ταυτισμένες με την Μεγάλη Εβδομάδα και ενίοτε με την Ανάσταση, την ανάσταση του Γένους!

Τρανό παράδειγμα η Ελληνική Επ-Ανάσταση του 1821 που τιμούμε φέτος και οι λοιπές απελευθερώσεις και αναστάσεις άλλων περιοχών του Ελληνισμού!

Η Μεγάλη Εβδομάδα και η Ανάσταση μοιάζει να είναι η διαλεκτική τόσο της Εκκλησίας όσο και του Ελληνισμού που ιστορικά είναι ιδιαίτερα έκδηλο, πως η πορεία και οι αγωνίες τους ταυτίστηκαν!

Άλλα και όλες οι μεγάλες δοκιμασίες και οι αγωνίες των ανθρώπων και του κόσμου μοιάζουν και αυτές να φέρουν τον τύπο της Μεγάλης Εβδομάδας και την διαλεκτική της με την Ανάσταση! Γι' αυτό και σε ευτυχές και αίσιο τέλος των αγωνιών τους τους ακούμε συχνά να εκφράζονται με ιδιαίτερη χαρά με μία λέξη μόνο: Ανάσταση!

Ανάλογη Μεγάλη Εβδομάδα ζει αυτόν τον καιρό και σύμπας ο κόσμος από την πανδημία που πλήττει τον πλανήτη μας. Πολλοί άνθρωποι έχασαν συγγενείς και προσφιλή τους πρόσωπα σημεία αναφοράς γι' αυτούς και τις οικογένειες τους, του κύκλου και των δεσμών της αγάπης που διατηρούσαν!

Το ίδιο, όμως, καθημαγμένοι νιώθουν και οι άνθρωποι που έχασαν πνευματικούς πατέρες και αδελφούς που τους στήριζαν με τον λόγο και την παρουσία τους, και τους έδιναν την δυνατότητα να πιστεύουν και να ζουν την Ανάσταση μέσα στην καθημερινή Μεγάλη Εβδομάδα του κόσμου!

Όμως, οι πνευματικοί αυτοί δεσμοί έχουν σίγουρα συνέχεια και μετά τον θάνατο και μάλιστα και πιο δραστική και πιο αποκαλυπτική. Και, έτσι, ανατέλλει σύντομα παρηγοριά και παραμυθία από τους τάφους και την οσιακή τους ζωή και κοίμηση, για να περιθάψει τέκνα και φίλους που ορφάνεψαν απροσδόκητα. Σε μια αναστάσιμη αγκαλιά...

Βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας νέας Μεγάλης Εβδομάδας και η ατμόσφαιρα της είναι πολυφορτισμένη με την αγωνία του σύμπαντος κόσμου.

Θα μπορούσε κάποιος να αναλογιστεί τι έχει να προσφέρει ο καθένας μας, ο ελληνισμός και κυρίως η Ορθόδοξη Εκκλησία σε όλον αυτόν τον κόσμο που αγωνιά ή που πνίγει την αγωνία του, την πλήξη του μπροστά στην οθόνη του υπολογιστή, της τηλεόρασης, στα κορωνονοπάρτι στις πλατείες. Σε Έλληνες και ξένους εν απογνώσει ή ακόμη και σε αποχαύνωση.

Μα προφανώς το μόνο που έχει να προσφέρει ο ελληνικός κόσμος και η Ορθόδοξος Εκκλησία είναι αυτήν την κρίσιμη και μεγαλειώδη λατρευτική Μεγάλη Εβδομάδα!

Πρόκειται για να ιδιαίτερο και ξεχωριστό λατρευτικό γεγονός με λόγο ιδιαίτερα ποιητικό και θεολογικό, ύμνους και μελωδίες εξαίσιες, δραματοποιημένα τελετουργικά, εικαστικές εικόνες κατάνυξης, οσμές και ευωδίες ανοίξεως, παραδοσιακά ήθη και έθιμα με το αντίστοιχο περιεχόμενο της κάθε ημέρας!

Και όλα αυτά όχι για να εξορκίσουν το θάνατο δίκην λαϊκών δρωμένων, αλλά για να φανερώσουν την ήττα του θανάτου.

Αποκάλυψη Θεού πάσχοντος – Θεού αναστάντος!

Όσο για αυτούς που θέλουν να ψηλαφήσουν τον τύπον των ήλων, οι καλύτεροι πρεσβευτές της μεγαλοβδομαδιατικής και αναστάσιμης κοινωνίας της Εκκλησίας είναι οι άγιοι της, και ιδιαίτερα οι νεώτεροι που η βιοτή τους και οι ανάσες τους πλημμυρίζουν ακόμη την γη και τον κόσμο μας! Ως δίκην ηλίου διαλάμπαντες...

Ή καλύτερα δίκην Χριστού σταυρωθέντος και αναστάντος!

Αλλά και τα ορθόδοξα μοναστήρια, το Άγιον Όρος, οι ενορίες και οι εφημέριοί τους. Όλοι οι πραγματικά πιστεύοντες που φέρουν και τα ανάλογα σημεία...

Και ένα τελευταίο: Η γκρίνια και η μεμψιμοιρία -ακόμη και για την απώλεια των εκκλησιαστικών και λειτουργικών μας κεκτημένων- δεν ταιριάζει καθόλου, μα καθόλου με την αναστάσιμη χαρά που προσδοκούμε να απολαύσουμε!

Άλλωστε, η Ανάσταση δεν είναι δική μας κατάκτηση!

Κάθε άλλο θα έλεγα. Και πολύ περισσότερο δεν είναι μια συνήθεια και ένα... πατροπαράδοτο έθιμο!

Η Μεγάλη Εβδομάδα περιέχει μέσα της μεγάλο πόνο αντίστοιχο, βεβαίως, της έκρηξης χαράς της Αναστάσεως!

Έτσι, ή αλλιώς, και η τράπεζα της Μεγάλης Εβδομάδος γέμει!

Τρυφήσατε πάντες!

Προσδοκώντας Ανάσταση!

<https://bit.ly/3n8eb6e>